

Advies betreffende uw Beleidsplan Armoedebestrijding” De basis op orde en aansluiten”

Doetinchem: 5 – 12 – 2013

Geacht college,

Op uw verzoek tot advisering betreffende bovengenoemde notitie willen wij graag ons advies uitbrengen.

In onze vergadering van 5 december is deze aanvraag besproken.

Het advies is vooral gebaseerd op de gegevens vanuit de cliëntgroep werk en inkomen en het platform armoede bestrijding.

Algemeen

De notitie zet de mogelijkheden die de gemeente Doetinchem biedt helder op een rij. Wij zijn blij met de erkenning van het gegeven dat er duidelijk armoede bestaat en dat u in uw voornemens vorm geeft aan beleid dat deze armoede te lijf wil gaan. Uw focus om vooral te kijken naar de eigen kracht van de mensen en die te activeren, stimuleren en begeleiden onderschrijven wij.

Dat is het sterkste deel.

Wat we echter missen is een uitwerking naar de participatiesamenleving die het college kennelijk voor ogen staat. Participatie gaat i.o. verder dan klaarstomen voor de arbeidsmarkt.

Participatie beoogt ook het vele werk van vrijwilligersorganisaties. In het kader van dit plan zou het al winst zijn als organisaties zoals de Voedselbank, de Mini Mannamarkt, Kledingbeurs etc. als partners in de aanpak van armoede met naam, adres en contactmogelijkheden zouden worden genoemd als handreiking naar de arme burgers, om zo hun uitgaven zoveel mogelijk binnen de perken te houden. Datzelfde geldt dan voor organisaties zoals Humanitas en PAD. Partners dus. En wellicht zijn er vast nog veel meer partners te vinden. Want dat moet de opmaat worden voor het spoedig te realiseren samenwerkingsbeleid tussen gemeente en de overige partners om de gevolgen van armoede aan te pakken.

Zoals bijv. het Noaberfonds. Zou het niet een goed idee zijn om x jongens en meisjes tussen pakweg 6 en 10 jaar de kans te geven om een jaar lang mee te spelen bij De Graafschap? Dat is toch een doel waarvoor ook andere burgers van Doetinchem warm kunnen lopen. En dat geldt voor veel meer sporten en zulke doelen zijn toch wel te bedenken?

Of (tweedehands)pc's geven aan kinderen die zich daarmee de vaardigheden kunnen aanleren die ze later zo hard nodig hebben.

Of meelopen met een maatje, waarvoor je grote bewondering hebt: een sportman of vrouw, iemand die je helpt bij je (technische) hobby, iemand die mensen verzorgt etc.

Denk ook aan de zondagscholen zoals die bijv. in Arnhem en vakantiekampen. Kortom activiteiten die de kinderen, die in armoede leven, in een andere wereld brengen. Daar kunnen ze hopelijk ervaringen opdoen of talenten ontwikkelen, waarvan ze later kunnen profiteren.

Er is ook sprake van stille armoede; veel mensen hebben schulden, maar durven er niet mee voor de dag te komen. gD kan ze niet bereiken; het is de vraag of de betrokkenen dat zouden willen.

Ook hier is het van belang om te benadrukken dat gD niet de enige partner is om armoede terug te dringen. Vrijwilligers en deskundigen van organisaties als Nibud, De Arme kant van Nederland, bedrijven etc., komen eerder als onafhankelijk over en kunnen adviseren over oplossingen; er moet meer aandacht komen voor het uitgeven van geld en hoe dat op de meest efficiënte manier kan.

In uw toelichting op 4 december bent u duidelijk geweest, het zou fijn zijn dit ook in een toelichting op de nota op papier te zetten. In de toelichting was u veel duidelijker waar het de uitwerking van het voorgenomen beleid betrof.

De inhoud van het plan

- Ziektekosten/bijzondere bijstand c.q. gemeentepolis 4.1
In onze vergadering heeft mevrouw Van Leeuwen aangegeven dat volgende week er een duidelijk schrijven gaat naar de cliënten en potentiële cliënten om helder aan te geven hoe de gemeente polis werkt. Wij gaan er vanuit dat onze problemen met deze gemeente polis qua voorlichting daarmee ondervangen zijn maar weten het nog niet op het moment dat wij uw advies aanvraag behandelen.
Voor 2014 is € 75.000,- gereserveerd voor dit onderdeel, meer dan in voorgaande jaren. Is dit een gevolg van een uitgebreidere polis of door toename van het aantal deelnemers? We kunnen echter geen navenante daling van de bijzondere bijstand vaststellen.
- Een hiermee samenhangend punt is dat wij inmiddels al diverse mensen kennen die hun medische kosten niet meer kunnen betalen, wat doen we hiermee? In het fonds onderaan in het kader op blz. 16 ook hiervoor te benutten? In het kader op blz. 16 geeft u aan dat u de kosten voor bewindvoering wilt verlagen. Dat heeft vooral te maken met het minder mensen in de schuldsanering komen. Tegelijk zien wij de bureaucratie zo toenemen dat voor groepen mensen het alleen maar ingewikkelder wordt. Voorbeeld is het voorgenomen rijksbeleid waarbij de huurtoeslag niet meer rechtstreeks door de woningbouwvereniging geïnd kan worden
- Bijzondere bijstand (pag. 7: bekendheid en gebruik)
U geeft hier aan dat bijzondere bijstand matig wordt gebruikt. Hoe is deze conclusie te rijmen met de bedragen in bijlage 3, waarin de bijzondere bijstand in 2014 aanzienlijk hoger is begroot dan in 2012 of 2013. Kunnen deze bedragen worden gespecificeerd?
- Mensen met schulden hebben nogal eens te maken met beslaglegging van loon en/of uitkering. Wij willen uw aandacht vragen voor de mensen, waarbij de beslagvrije voet niet wordt gerespecteerd (zie o.a. de opmerkingen van de landelijke ombudsman). Het gaat hier om een ernstig probleem als gevolg waarvan de financiële problemen nog meer toenemen. De buurtcoach zou hier een ondersteunende rol kunnen spelen maar ook bij het toekennen van de bijstandsuitkeringen vragen wij hiervoor uw aandacht.
- Onderzoek Armoede in zicht. 5
Hoe gaat u de conclusies die u hier trekt omzetten in concrete acties? Er is spanning voelbaar tussen de uitkomsten en het een plaats geven in deze beleidsnotitie.
- Afbakening verantwoordelijkheden.
In de notitie wordt niet duidelijk gemaakt dat inkomensbeleid een zaak is van de landelijke Overheid. De gemeente heeft een bescheiden rol als het gaat om huishoudens financieel overeind te houden.
Prestatie indicatoren: (pag. 23)
Hier worden zaken genoemd waarop gD nauwelijks invloed kan uitoefenen en dus ook niet verantwoordelijk kan worden gesteld:
 - Komen meer inwoners uit met hun inkomen
 - Geldgebrek minder vaak een reden om mee te doen.
 - Aantal woningontuimingen jaarlijks minder
 - Minder bijzondere bijstand voor bewindvoering.Het zou interessant zijn om na te gaan of na het rapport 'Armoede in Zicht' voortgang is geboekt en zo ja, op welke terreinen.
- In de notitie wordt weinig aandacht gegeven aan specifieke doelgroepen, niet om daarop een speciaal subsidie beleid gevoerd moet worden maar door ze extra onder de aandacht te brengen kan het mogelijk zijn om ze beter gebruik te laten maken van de mogelijkheden die er zijn. Enkele te noemen groepen: alleenstaande ouders, kinderen en in het kader van de transitie in de WSW een doelgroep als jonge wajongers

- Nadere plannen voor preventie, op pagina 11 geeft u in het kwadrant uitkomen met inkomen een aantal mogelijkheden die nadere uitwerking behoeven.
- Helderheid over mensen in armoede die een eigen huis hebben, gaat om ZZP'ers en oudere werklozen die toch in de bijstand geraken. Daarnaast ook de werkende arme.
- Een duidelijk beleid waarin u aangeeft op welke wijze u de onderuitputting van bestaande voorzieningen vorm wilt geven. Wij zien hier een duidelijke taak voor de buurtcoaches maar zijn daarnaast benieuwd naar verdere acties van uw kant.
- Compensatie zorgkosten: pagina 19, de gemeente gaat hierop beleid maken, tegelijk wordt de compensatie volgend jaar al stop gezet wordt. De vraag is nu van vele mensen hoe gaat dit in 2014. Regelt dit het CAK voor de Gemeente Doetinchem en doen die dit weer via de aangeleverde cijfers van de Zorgverleners en welke bedragen krijgt men dan.
Gaat de Gemeente Doetinchem op eigen initiatief bepalen wie wat gaat krijgen, deze vragen zijn voor vele bewoners van Doetinchem onduidelijk.
Voor de CER heeft het ministerie van VWS heeft hiervoor een lijst opgesteld met specifieke stoffen die meetellen voor de Compensatie eigen risico. Het vraagt er om op korte termijn als gemeente duidelijkheid over te verschaffen.
- Tot slot, het betreft een nota van 2014 tot 2018. Op dit moment zien wij, een zorgwekkende toename van aanvragen bij de voedselbank. Dat geeft aan dat mogelijk er ook een toename is van de groep mensen die met armoede te maken heeft. Wij adviseren dan ook dringend de situatie regelmatig te monitoren om tijdig tot een wellicht noodzakelijke bijstelling van het beleid te komen.

Samenvatting:

Gemeente, trek snel de kring van spelers op het veld van armoede breder, ga samenwerkingsverbanden aan met vrijwilligers, particulier organisaties en zoek gezamenlijk naar oplossingen. Een aantal oplossingen hoeft nauwelijks geld te kosten. Doe het nodige aan gezinnen die dreigen te verdrinken!

Het mag niet zo zijn dat deze op zich goede nota blijft steken in de intenties, het staat of valt bij wat er in de praktijk uit gevoerd gaat worden.

In de verwachting dat onze opmerkingen bijdragen aan een optimalisering van de nota

Namens de Sociale Raad

Leen van der heiden

Onafhankelijk voorzitter